

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ IX.

Олифантъ, Па. Четверъ 16-го Мая 1901.

Число 20.

Переглядъ тыждневый.

McKinley — а витають всюды въ дорожѣхъ до сѣхъ громадно и крикливо. Се и не дивно, бо пересѣчныи Американецъ радъ побачити «великого» чоловіка зъ Вашингтону. Бесѣды, якъ вѣдѣ часто голосить, не мають большого значѣня кромѣ двохъ, въ котрыхъ выразивъ ся, що Филиппины оставуть послѣстою Сп. Державъ та що Спол. Державы мусять шукати купцѣвъ для своихъ товаровъ поза границами републики.

— Ходить по доска, що **Mark Hanna** має бути будущимъ кандидатомъ на президента.

— **Маринарка** Спол. Державъ має завести способъ взаимного порозумѣня ся при помочи телеграфу б зъ дротѣвъ на мѣсеце уживаныхъ давѣйше по товыхъ голубѣвъ.

— **Понеже** Сп. Державы взяли на себе все претенсіи амер. горожанъ до Испаніи, якъ тицѣжъ мають по причинѣ войны, то одень волякъ ушомивае ся Сп. Державъ о \$10,000 водшкодованя за покарѣчене, яке утерпѣвъ подчасъ експлозії корабля **Мейну**. Комісія, що заномасѣвъ повизначити претенсію, мусить рѣшити, чи Испанія була винна, що корабель експлодувавъ, чи нѣ. Въ першомъ разѣ образила бь Испанія, въ другомъ показала бь, що цѣла исторія зъ **Мейномъ** була американскымъ гумбугомъ.

— **Властитѣль** розпочато го панамского каналу, котрымъ суть французскіи капиталисты хотять его спродати Спол. Державамъ.

— Въ полудневыхъ стейтахъ вачинае розкладъ демократичной партіи. Богачѣ и капиталисты приступаютъ гуртомъ до републиканской партіи. Се-жъ и зовѣмъ природно. Републиканска партія есть партією капиталистѣвъ. Такии обявъ и дуже потѣшачоуи, бо больше радикальнии елементы находчи ся въ партіи демократичной вайдуть ся въ болѣшности и ачей потрафлять змѣннити еѣ водповѣдно до вымоговъ теперѣшного часу.

На Филиппинахъ, якъ доносятъ урядово, складаютъ пріятели **Aguiñald** а оружіе одень за другимъ. Оно и не дивниці, бо пр. на островѣ Лузонѣ, посля словѣ амер. бригадира генерала **Bell** а за послѣднихъ 2 роки зѣтала убитою або выгнула шеста часть Филиппинцѣвъ. Значить, ещелишь 10 лѣтъ такого «пиренія цивилизації» зѣ стороны Американцѣвъ, а на островѣ томъ не остане в одного Филиппинца: все перемудують ея на лѣво Авраама. Ходять слухи, що ввиду сего великого поступку старыи «успокося» —

армія американска на Филиппинахъ буде складатись лишь зъ 40,000 людей.

Зъ Хинѣ повернули домовъ. бувшии американскій міністеръ **Conger**. Про голѣвъ въ пѣвнѣчныхъ Хинахъ каже такъ: «Люде въ той сторонѣ Хинѣ зѣлѣ кожду травку, яка була п всю кору зъ деревъ, яку найшли, словомъ все, що дасть ся їсти. За послѣдній 2 роки нѣчо невродилось имъ и если не дѣстануть помочи нѣзводки, многіи мусять зѣ голоду померти». А однакъ «християнскіи» союзни державы жадають водъ Хинѣ колькасоть миліонѣвъ долларѣвъ водшкодованя!

Найживотнѣйшою квестією, котрою теперъ займають ся въ австрійской радѣ державной е канализация рѣкъ. Ухвалено тамъ именовано, що все болѣшии рѣки монархія мусить бути повязанъ зъ собою каналами. Найболѣшии каналъ получить рѣку Дунай зъ Одрѣю, Лабомъ и Велтавою; другий значе ся копати мѣжъ Одрѣю, Вислою, Сяномъ и Днѣстромъ. Той послѣдній поде черезъ Львовъ и здѣлае ему немалу прислугу подъ взглядомъ санитарнымъ. Взагалѣ цѣла сесия канализация буде чималымъ техничнымъ дѣломъ и великимъ крокомъ на передѣ въ житію Австрій. Она дасть роботу тысячамъ робѣтничковъ, учинить для нец водный доступъ до моря Чорного и Адриатика, а заразомъ поднесе промыслъ и торговлю.

Нѣмецкїи радикалы въ Австрій, або т. зв. все-пѣмцѣ агитують послѣдними часами звязато (при толеранциі министра-преміера Кербера) противъ католицизму. Не давно пос. Франкъ Штайнъ выѣсъ интервюацию, ищобы выгнати езуитѣвъ зъ Австрій, доводячи, що лишь черезъ католицизмъ и езуитѣвъ стоить она подъ взглядомъ просвѣты о много низше водъ Нѣмеччыны.

Въ Португаліи, помимо всехъ штучоукъ и забѣговъ, езуиты прогнали въ борбѣ зъ поступовцами. Подъ натискомъ загалу правительствѣ было змушене зрѣвнати все духовнии конгрегации зѣ свѣтскимъ товариствами, позамыкати монастырѣ и сказати сумъ непосидоцимъ монахамъ, що для нихъ въ Португаліи нема мѣсца.

Щобъ скрѣпити звязъ мѣжъ старою Англією а еи заморскими посѣлостями, змушеный король **Едвардъ** уживати всехъ засобѣвъ своего розуму и политичныхъ ключоукъ. Найболѣше лежать ему на серцю Австралія и Канада, котрїи нынѣ вже суть майже самостоятельными державами. Черезъ те на нихъ звернувъ голову увагу: до Австраліи выславъ своего сына, князя **Йорку**, щобы тамъ придбавъ болѣше сторонниковъ для дин-

настїи, а для Канады хочесе зафлагити, що при коронаціи прибере титулъ «канадѣского короля». Страхъ велика ласка, але она здаеся нѣкому не зашкодити и нѣчого не поможе.

Зъ полудневои Африки доносятъ лордъ **Киченеръ** о малой битвѣ подъ **Бергплайт** и **Гартбестфонтейн**, де якъ всегда Англіицѣ побѣдили, взяли 8 Бурѣвъ до неволѣ а колькохъ забили або ранили. Его страты выносили 4 збитыхъ а 7 раненыхъ. Не згадуе однакъ нѣчого, що Бурѣ взяли до неволѣ 50 Англіицѣвъ разомъ зѣ оберштомъ **Деннисономъ**. О томъ доносить зъ **Капштату** корресподентъ газеты **Daily Mail**.

Наиболѣшу дѣяльність показали въ минушомъ тыждни бур. ген. **Деларей** и **Крицигеръ**. Першій въ околици **Гартбестфонтейн** сильно допѣкае англ. ген. **Бейоингтонови**, а другий заппавъ ся въ саму середину англійскихъ посѣлостей и дуже часто побивае кольоніальну полицію и маліи войскови експедици, высыланий на зѣдѣля. Передъ колькома днями перелапавъ вѣнь такожъ два жел. поѣзды зъ богатыми засобами.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

17	Ч.	Феодосій
18	П.	Пелагія муч.
19	С.	Иринуя муч.
20	П.	Св. Свѣтл. Іова
21	П.	Златъ Крестъ
22	С.	Св. Іоанна Богосл.
23	С.	Николая пер. моч.

— **Упертый** арештантъ паходить ся въ арештѣ въ **Скентонѣ**, Па. Называе ся вѣнъ **J. Са** поп, зѣставъ за судженый за упѣръ и за зневагу суду, здѣлану тымъ, що не хотѣвъ подписати одного дуже важного документа, котрый ему судъ предоживъ. Сваривъ ся тодѣ, порывавъ ся до судѣи, ну, тай пошовъ на 7 лѣтъ до визницѣ. Теперъ судъ, въ надѣѣ, що упѣръ вже мусѣвъ выѣтрити, казавъ его увольнити (по 6 рокахъ); та дарма! **Canon** нѣкакъ не хоче выйти зъ визницѣ, нѣ ставити ся передъ судією, щобы выслушати своего увольнєня. Уперъ ся олять на забій...

— **Товариство** руской бурсы въ **Новомъ Санчѣ** (зах. Галичина) кушало за 46 тысячъ коронъ реальность, на якѣй має будувати ся церковь и домъ для бурсы.

— **Славного** розбишаку **Чорвогъ Дѣжа**, к-трии черезъ 15 лѣтъ бувъ пострахомъ полуднево-заходнои Америки, засуджено на смерть и 26. м. м. повѣшено въ **Clayton, N. M.** Екзекуція була дуже страшною, бо коли заложено ему стрічокъ на шію и подтягнуено въ гору, водорвала ся голова водъ толуба, а кровь такъ спльно брызнула зъ головныхъ артерій, що по кропила всехъ тамъ присутныхъ.

— **Воздухоплавецъ** **Го даръ** подиявъ ся въ товариствѣ 9-хъ иншихъ водважныхъ воздухоплавецѣвъ перелетѣти баллономъ зъ Европы, черезъ **Атлантикскій океанъ**, до Америки. Подорожъ при найлѣпшомъ вѣтрѣ тревала бы пять, а середѣ найгоршихъ обставинъ 12 днѣвъ.

— **Заносить** ся на загалный страйкъ машиністѣвъ въ цѣлой пѣвнѣчнои Америцѣ, бо кашталісты нѣкакъ не хотять згодити ся на ихъ жаданя. На початокъ вже застрайкувало 1200 въ **Buffalo, N. Y.**

— **Крахъ**, якого не тямлять водъ многихъ лѣтъ, наявѣтивъ 9. с. м. американску гелду. Множество дробныхъ капиталистѣвъ, котрыхъ майно ще день передъ собою тысячъ, а навѣтъ по колька миліонѣвъ долларѣвъ, зѣстали днесъ голодранцами безъ цента при душі. Наставъ протѣ мѣжъ ними великій плачь, розпука и «скреготъ зубѣвъ», але лишь мѣжъ ними. Великій капиталисты, ти каты американского народу, до котрыхъ належать брата **Rockefeller, Morgan, Hill, Harriman, Gould** и **Vanderbild** дуже сему радїи. Они сей крахъ выкликали, до ахъ бездонныхъ кишѣнѣвъ пересунули ся грѣшнѣ всехъ нуждарѣвъ, дѣтченыхъ крахомъ и они заробили на томъ по колька найцять миліонѣвъ долларѣвъ.

— **На пляху** желѣзницѣ **Lehigh Valley** приключило ся днѣ 7. с. м. велике нещасте. До вѣчѣрного поѣзду, що курсуе мѣжъ **Wilkes-Barre** и **Hazleton, Pa.** привязали такожъ одень вагонъ, наповненый стрѣльнымъ порохомъ. Коли однакъ поѣздъ бувъ въ бѣгу, порохъ експлодувавъ и 3 вагони розорвавъ на дробнїи кусѣи, а пятьохъ людей позбавивъ житя.

— **Цѣле** велике и гарне мѣсто **Jacksonville, Fla.** стало ся жертвою огню. Днѣ 4. с. м. згорѣло тамъ 1300 домѣвъ вразъ зѣ магазинами, магазинами и т. н. Загална шкода заподѣяна сумъ нещастемъ доходить до 15 миліонѣвъ долларѣвъ. Зъ людей згинуло 6 особѣ.

— **Наколи** Богъ дае, то ще и причивае — такъ може сказати одна селянка зъ **Шиборова**, живецкого повѣту, котра породила наразѣ пятеро дѣтей. Одно було неживе, прочїи здоровїи.

— **Ще** одной великой дефравдація дочекала ся столица **Галичины**, **Львовѣ**. Сумъ разомъ потерпѣвъ **вѣрменскій банкъ «Pi Montis»**, а дефравдаци въ сумѣ колькасоть тысячъ злр. допустивъ ся не польскій шляхтичъ, але **вѣрменскій** пошп канѣикъ **к. Мардиросевичъ**, директоръ банку. Старѣнскій архієпископъ **вѣрменскій И. Исакевичъ**, котрый бувъ президентомъ того банку, такъ зажуриль ся и заруриль зъ той причины, що ажъ зинедужавъ и днѣ 29. м. м. воддавъ Богу духа.

— **Десять** миль водъ малого острова **Роблинъ** осѣвъ на морекіихъ нѣскахъ англійскій корабель **Fantallon Castle**, котрымъ везли подмогу и грошѣ для лорда **Киченеръ** до пол. Африки. Корабель грозитъ заглада.

— **Зъ** **Мирамарской** столицѣ на **Угорцинѣ**, вымѣгурвало минушого року до полудневои и пѣвнѣчнои Америки за паспортомъ 1904 **Русинѣвъ**. А колько ихъ вышло тихцемъ такъ, що власти про се не знаютъ?

— **Недостача** робѣтничковъ дае ся водчувати въ стейтѣ **Канзасъ**, де сего року заповѣдають ся дуже богатыи жшва. Починають тамъ звичайно жати збоже въ другой половинѣ Мая, протѣ фермеры ажъ ищять за робѣтничками, а ту нема ихъ де достати. Шо найменше 10 тысячъ людей можуть тамъ найти працу.

— **Першїи** блискавицѣ и громы, якї розпочали ся минушого тыжда, забили въ околици нашего мѣста двоухъ людей: одного фермера и робѣтничка **С. Шумейкра** зъ **Вайомінга**, Па.

— **Навѣ** американска выставка въ **Buffalo, N. Y.** по колькохъ днѣхъ зѣстала замкнена ажъ до 20. с. м. Стало ся то въ наслѣдокъ недоконченя множихъ павильонѣвъ, а звиджуча публика була такою переполною въ робѣтъ, що дирекція выставки була змушена такъ поступити.

— **Богаты** жерела нафтовои ропы найдено на терѣнѣ нафтовѣвъ въ **Крину**, коло **Горлицъ** (Галичина). Убоге тамошне населене тѣшитъ ся зъ того немало, бо може не треба буде шукати зарбѣвокъ ажъ по Америцѣ.

— **Тѣла** троухъ мурпнѣвъ густо подѣрваненїи кулями найшли коло фармы шерифа **Едвардса** въ **Selma, Ala.**, котрый такожъ въ загадковий способъ зѣставъ передъ двома тыжднями замордованый. Подозрѣне упало на згадавшихъ мурпнѣвъ, а розлученїи фермеры полагали всехъ и ливчували.

— **Жадана** робѣтничковъ, котрїи працують въ палахѣ желѣзницѣ **D. L. & W. Co.** (о чомъ мы доносили въ 19. ч. «Свободы») не зѣстали увзглядненїи, черезъ що 1000 ихъ вышло на страйкъ.

— **Двоухъ** англійскихъ мисіонарѣвъ, (подобно якъ и нѣмецкихъ ученыхъ) пожелли недавно людѣды на островѣ **Нова Гвінея**. Звали ся они **Чальмеръ** и **Томкинсъ**. Выправленый недавно воддѣлъ вѣйска, для ихъ водшуканя, найшовъ лишь кости по нимъ.

— **Говорять**, що славна аюстолка тверезости **К. Нейшенъ**, збожеводѣла въ арештѣ, де еѣ замкнено за розбиване готельнѣ.

— **Чудесне** мѣсто **Пѣвночи** видѣо черезъ оптичну рефлексію (*fata morgana*) зъ горы св. **Піи** въ **Аляскѣ**. Мае оно выгладъ мѣсть, якї находятъ ся лишь въ теплыхъ краяхъ воддаленыхъ о тысячѣ миль. Щобы студіювати сю дуже чудну появу, сѣи весны поѣде туды американска наукова выправа, а цѣлый цивилизованныи свѣтъ певно буде слѣдити за еи працею зъ найболѣшою увагою. Подобный незвычайнии та далекии рѣчи выкликують майже всегда болѣшу увагу, якъ питаня далеко близшии и важнѣйшии для каждого, якї примѣ-

— **День 1-го Мая**, мѣжпародне робѣтничѣ свято, святкували робѣтнички по всей Европѣ дуже величаво. Всюды водбувались вѣча, збори, водчиты и демонстраціи походы зѣ спѣванїи пзнаменами покривдженыхъ. Навѣтъ въ такихъ, для робѣтничои справы Богомъ позабутыхъ мѣстахъ, якъ **Варшава, Москва, Львовѣ, Будапештѣ, Вѣденѣ, Римѣ** и пр. святкувало и брало участь въ демонстраціяхъ по колькадесять тысячъ народу. Всехъ назадниковъ и капиталистѣвъ дуже се непоковало, бо все таки показуе оно на взрѣсть солидарности, просвѣты и розумѣня классовыхъ интересѣвъ мѣжъ працуючимъ масами.

— **Сегорѣчна** весна въ Европѣ е студеною и непогодною. Въ декотрыхъ краяхъ навѣтъ озимины повымерзали.

— **Неоденѣ** Русинѣ волѣе грошѣи прошти або въ кульки програти якъ выдати на руску книжку, або газету. А чому? Бо темный, непросвѣченый. Мудрый чоловікъ сего нѣкола не зробить...

— **Робота** въ **Buffalo, N. Y.** иде дуже добре. Каждый дѣстане роботу хто лишь хочѣе, бо всюды людей бракуе.

— **Иппизна** гимназія при вятна зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ буде сего року отворена въ галицкомъ мѣстечку **Святинѣ**.

— **40 тысячъ** италійскихъ робѣтничковъ має еспни днѣми приѣхати до Америки. Чудесна и богата Италия не має вже хлѣба для нихъ, бо забрали еи рѣжнїи павки и дармоѣды...

— **Звѣстна** канадѣиска писателька **Марія Дронсартт-померла** передъ колькома днями.

— **Двоухъ** англійскихъ мисіонарѣвъ, (подобно якъ и нѣмецкихъ ученыхъ) пожелли недавно людѣды на островѣ **Нова Гвінея**. Звали ся они **Чальмеръ** и **Томкинсъ**. Выправленый недавно воддѣлъ вѣйска, для ихъ водшуканя, найшовъ лишь кости по нимъ.

— **Говорять**, що славна аюстолка тверезости **К. Нейшенъ**, збожеводѣла въ арештѣ, де еѣ замкнено за розбиване готельнѣ.

— **Чудесне** мѣсто **Пѣвночи** видѣо черезъ оптичну рефлексію (*fata morgana*) зъ горы св. **Піи** въ **Аляскѣ**. Мае оно выгладъ мѣсть, якї находятъ ся лишь въ теплыхъ краяхъ воддаленыхъ о тысячѣ миль. Щобы студіювати сю дуже чудну появу, сѣи весны поѣде туды американска наукова выправа, а цѣлый цивилизованныи свѣтъ певно буде слѣдити за еи працею зъ найболѣшою увагою. Подобный незвычайнии та далекии рѣчи выкликують майже всегда болѣшу увагу, якъ питаня далеко близшии и важнѣйшии для каждого, якї примѣ-

ромъ здоровле, котрому грозитъ больше небеспеченство телеръ, якъ коли небудь. Довгий рядъ «весняныхъ слабостей»: товаришты наглнымъ змѣнамъ погоды и наше тѣло, ослаблене довгою зимою далеко лекше имъ улягае. Каждый другий чоловікъ чуетъ хорымъ, смертельностьи взрѣстае, а дѣти и слабыйи люде — умирають. Ввиду сего доконче потребною ест медицина, котра бы лѣчила желудокъ и цѣлый системъ травленя, щобы хорїи були змѣдненїи и не поддавали ся такъ легко. Такою одинокою певною, а рѣвночасно присмвою медициною ест оригинальный **Тринера** (въ антикахъ жадай всегда лишь его и не бери другою!) **Американскій Еликсиръ Горского Вина**, котре вырабляе **Joz. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.**, а котрый лѣчигъ певно и докладно все слабости желудка, кишочки, печѣники и почки, чистить кровь, регуеюе стодель, направляє апетитъ, водѣвѣжу тѣло и умъ. Таке средство всегда придасть ся дома и каждый повиненъ его регулярно уживати. Ест оно найлѣпшою забеспекною житя и зване того ест далеко важнѣйше для каждого, якъ знане о цѣломъ «чудесномъ мѣстѣ **Пѣвночи!**

Еси жертвою обязкоу?

Если такъ, проны васъ прїити порадиити ся мене званымъ выдате больше гропей на обязики и домашнїи лѣчи. Не буде васъ стоить ани цента порадиити ся спеціалиста, котрый выльчыть васъ тысячъ терпачихъ на проукулюи.

ПРИМЯТАЙТЕ, шо се не робити рѣшницѣ, якїи досевдъ малисте зъ другими. Я вамъ докажу, шо не лишь облежу, але зовсѣмъ выльчы ани небуды проукулюи мѣсто.

Хемично-електричнымъ способомъ сѣмъ однимъ зъ тыхъ спеціалистѣвъ проукулюи, шо гарантують выльчыеня. Моя беседа о выльчыеняхъ папѣнтахъ пересвѣдчить каждого терпачю на проукулюи, шо може мати до мене довѣриѣ. Безъ сумнѣяю мое лѣчене зробило наиболѣшии поступки мѣжъ всеми другими лѣчами за послѣднихъ 30 лѣтъ.

Вдѣчный отецъ.
Поважанныи докторъ **O'Malley**:
Прїимѣте сердечну подяку за выльчыеня моего 9-лѣтнего сына зѣ подоланїемъ проукулюи. Васе колька извѣстїи изъ выльчєннѣ, чѣе еи зовсѣмъ добре, зѣ чого маю найболѣшю утѣху, бо если-бъ бунъ зѣобласть въ томъ положеніи, бунъ бы зѣ него выросъ правдивый калыка.

Вамъ вдѣчный,
Neil Cornway,
Brick St.,
THROOP, Pa.

Улыивъ насѣнаи новнѣи выльчы.
Черезъ мой способъ лѣченя каждый мушана, жѣпка, або дитана могутъ бути выгоени зѣ проукулюи, безъ всякой операціи, безъ болю и перешкоды.

Можу вамъ показати поручаючіи листы водъ тыхъ, шо не дали письменныхъ освѣдченъ для публикаціи.
0 38
Адресъ:
Dr. Alex. O'Malley
въ **Scranton** и **Wilkes-Barre, Pa.**
Скредитованїи офисъ **Burr Building, 114 Washington Ave.** **Вилкесберскїи** офисъ **158 So. Washington St.**
Урядовїи голды: **Водъ 10 до 4 и водъ 6 до 8 вечерѣ.** Въ **Недѣлю** водъ 1 до 4 оч.

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly, published every Thursday by the SvoBoda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америкѣ и органъ Р. Н. Союза, выходить по тѣмъ днямъ въ Четвергъ и коштуе:

Въ Америкѣ на рокъ	\$2.00
„ „ „ по въ рокъ	1.00
„ „ „ четвергъ року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рокъ	\$2.00

Оплачувати газету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ: „SVOBODA“ 111 Lackawanna Str., OLYPHANT, PA.

Грошъ треба посылати въ реджистрованомъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете водъ почтара або агента на експресовомъ офісѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не годий грошей достати.

ВЪЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЕМО.

Хто хоче, чтобы его адресъ змѣнявъ, муситъ подати намъ, промѣню нового, такожъ свой старый адресъ.

Черезъ нашу редакцію можна заказувати и пересылати грошъ для всѣхъ староправныхъ рускихъ газетъ и другихъ издаваній.

День 30. мая 1901.

стане мабутъ славнымъ въ исторіи американской Руси. Въ дню томъ (котрый есть святочнымъ въ Америкѣ) мають водбудуть не лишъ всѣлякого рода забавы, якъ балъ, пикники, прогулки, вечерки и т. п., але такожъ два зъѣзды: оденъ въ Shamokin, Pa. для заложения церковно-народной організації, другій въ Northampton, Pa. для розвязания основаного два року тому назадъ товариства священниковъ. Рѣчь се дуже цѣкава, що товариство священниковъ, котре хотѣло завести порядокъ въ нашихъ церковно-народныхъ справахъ, але безъ сповѣчанія народа, упокоилось, а на его мѣсце мае повстати товариство нове зъ тою самою цѣлю на оцѣ, але дякую водповідну участь и священникамъ и людямъ свѣтскимъ. Що такъ станеть а не иначе — се можна було видѣти вже на зъѣздѣ въ Филадельфи при засноваію товариства священниковъ, где выразно зарисовалъ ся два напрями, двѣ партіи. Одна партія хотѣла рядити народомъ безъ народа, другя хотѣла, чтобы и народъ мавъ голосъ въ справѣ такъ близькой до него, въ противномъ разѣ прокували — неудачу. И такъ стало ся. Народъ не мочъ чути жадной симнагіи до товариства священниковъ, котре той народъ игнорувало и оно повалилось.

Зъ сего, що оба зъѣзды водбудуть ся въ той самъ день, каждый може догадаться, що на одномъ зъѣздѣ появлять ся лишъ приклонники одного напрямку, на другомъ приклонники другого, а тымъ самымъ и роздѣль мѣжь обома партіями (если ихъ такъ можна назвати) стане ширшій. Розумѣ ся само собою и то, что мѣжь тими партіями яко собѣ противуположными вывяжеть менше або болѣе завзята борба, та що побѣда буде по сторонѣ тыхъ, за котрыми стане болѣесть народа.

Водъ васъ отже, дорогой рускый робѣтникъ, що своею працею здвигнули стѣлько храмѣвъ Божихъ, та взагалѣ створили все что носить имя рускости на американской земли — водъ васъ залежить побѣда однихъ або другихъ.

Люде разумны, освѣчены, що знаютъ оцѣнити свободу и людскую гѣдѣность, певно стануть по сторонѣ тыхъ, що жадають имъ добра и спѣльно зъ ними о спѣльныхъ дѣлахъ хотять радити. Але люде темны, не знающыи ще оцѣнити своей гѣдности, певно и дальше будутъ держати въ ярмѣ свои шпѣи.

Покажѣть братя, хто вы е? Покажѣть, до якого рода людей вы належите?... Памятайте, что побѣда партіи, що збираеть въ Шамокинѣ, буде и вашою побѣдою, что если они выиграють, то выиграете и вы всѣ!

Не жалуйте тыхъ пару центѣвъ на дорогу, але ѣдѣте до Shamokin (зъ каждой парохіи бодай оденъ чоловікъ), чтобы вже разъ положили копецъ всякимъ шпекулянтамъ, що хотять въ мутной водѣ ловити рыбу та васъ всѣхъ за носы водити.

Кажете, что церковъ ваша мати; стараетесь о неи. Иослѣдній грошъ неразъ воддаете, а про те, что буде зъ тою церковью за 20—30—50 лѣтъ не малибысте дбати? А о те, что станеть зъ вашими дѣтьми, чи будутъ они ще Русинами, такожъ не дбаете? А те, чтобы вы мали всюду порядокъ въ парохіи и церкви, доброго священника и дяка, школу и читальню — такожъ васъ нѣчо не обходить?

О всѣмъ томъ буде радити на зъѣздѣ въ Shamokin, Pa. дня 30 го мая и каждый, що мае намѣръ тамъ побхати, нехай сейчасъ повѣдомить про се мѣсяцевый комитетъ на адресу: Rev. J. Konstankievich, 144 S. Franklin Str., Shamokin, Pa.

Духоборы,

якъ мы подали въ попередномъ ч. „Свободы“, хотять опустити Канаду, бо правительство незгодило ся на ихъ жаданя. Жаданя тѣ были слѣдующы: 1) чтобы правительство не давало землѣ каждому зъ нихъ особно на приватну власность, але чтобы вымѣрило землю для всѣхъ, гуртомъ, якъ се мають Индіане; 2), чтобы правительство не жалало водъ нихъ выбараня лайсенсу (судового позволения) передъ заключенемъ супружества и рекордованя тыхъ-же и 3). чтобы не жалано водъ нихъ доношеня властямъ о народженыхъ и умершихъ. Первые жаданя поставили они тому, бо вѣрять, что каждый чоловікъ може (ввиду своей слабости) называти своимъ власнымъ только то, что вѣнъ своею працею зроби въ, але

нѣколи землю, котра створена не чоловікомъ, але Богомъ для пожитку всѣхъ людей Друге жадане поставили они длитого, бо вѣрять, что правдѣсть супружества, посяла закона Божого, залежитъ водъ того, чя люде, хотячы стати мужемъ и женою, мають взаимну до себе любовь и симпатию, а не водъ того, чи супружество ихъ буде властями дозволене и записане въ ихъ книгахъ. Такъ, что хотячы супружество не буде дозволене властями и не записане въ книгахъ, буде важне передъ Богомъ, если только оно заключено по взаимной любви, а противно неважнымъ есть супружество, что хотячы записане властями, але заключено не зъ любви. Доносити властямъ о ч и с л ѣ народженыхъ и умершихъ они готвой, але нѣколи подавати имъ п м е н а тыхъ-же, длитого, что черезъ то, посяла ихъ переконаня, они поддавали бы свою совѣсть и волю подъ законы людскы, а се противить ся ихъ вѣрѣ. Людскыи законѣвъ они не признають, а лишъ законы божы, а найвышшимъ судією — совѣсть!

Жаданя сѣ были поданы вразъ зъ мотивами ще минушого року на руки канадийского правительства и выкликали горячу переписку, доки остаточное правительство канадийске не сказало выразно, что на жаданя сѣ не згодитъ ся. Зразу старали ся зацѣпкати Духоборѣвъ навѣтъ деякы ихъ колывшій пріятели, кажучи, что на жаданя ихъ годъ пристати, бо права краенй дуже тяжко змѣняти, але Духоборы водповѣли дуже мудро, что если права краю трудно змѣняти, то божихъ правъ и зовсѣмъ змѣняти не можна, дякого-жь, отже, жадаете водъ насъ, чтобы мы перестали слухати правъ божихъ, а слухали людскихъ?! Справа стовитъ на томъ, что Духоборы попросили правительство канадийске, чтобы дозволило имъ остати на мѣсци такъ довго, доки они не найдуть такого краю, где будутъ могли жити не илучи противъ своей вѣрѣ, або не переконають ся, что для людей, хотячихъ жити посяла науки Христа, нема на земли мѣсца!

Такъ те теперь положене 7000 Духоборѣвъ, котрыхъ вѣра полагае въ томъ, зъ чтобы служати Правдѣ и старати ся осигнути совершенство Небесного Вѣдѣя (*). Положене, якъ бачимо неавидне. Терпѣли въ Росіи, терпѣли по дорожѣ до Канады, терпятъ и теперь, а все за свои переконаня. И навѣтъ, если бы хтось не гонивъ ся зъ ихъ переконанями — муситъ однако подивляти майже невычерпану моральчу силу, тыхъ 7000, въ болшой части незграмотныхъ, переганяныхъ и скита-туда людей и брати собѣ примѣръ зъ ихъ постоянности и вытревалости! О сколько выше стоятъ они водъ тыхъ „ученыхъ“ людей, что за грошѣ, говоры и т. п. готвой змѣняти хочъ бы и что дяя свои переконаня!

Терпѣня и муки сихъ 7000 прѣдвѣдывыхъ мучениковъ въ „вольной“ Америкѣ, остаетъ на всегда чорнымъ пятномъ не лишъ въ исторіи Канады, але и исторіи цивилизації, 20 го вѣку!

* Они зовуть себе членами всевысшаго братства.

Дописи.

Дорогой Братя Русины въ далекой заморской краинѣ въ Америкѣ.

Мы, громада Роздѣле, повѣта Горлицкого, обовязали ся за помочію Божою и призволенемъ властей, збрати фонды для установления особного для Роздѣля священника. На ту цѣль зложили мы вже значну суму, але много и то дуже много еще намъ недостае.

Наше село положене межы горами и черезъ воду потреба кѣлькя разѣвъ ѣхати, чтобы добитись до парохіи Мацены. Уже 60 лѣтъ зносимо такы прикосты, хотячы маемо свою церковь, будынки и грунтъ парохіальный, а бракъ намъ только своего священника, о котрого всѣми силами для нашего села стараемось. Коли случить ся ѣхати по священника до хорого, подчасъ завирухи въ зимѣ, або выливу водъ, то дѣе ся тое неразъ зъ нараженемъ житя и дуже тяжко добстати подводы. Та и священники зъ Мацены дуже неразъ прикро приходитъ до насъ дожджати зъ послугою духовною.

Удаемо ся проте до Васъ дорогой Братя и Сестры тамъ далеко за тыми морями, особливо-жь вы Роздѣляны, допоможѣть намъ въ томъ великомъ горю, жертвуйте якусь ленту на той загаданный фондъ, кѣлькы чя ласка на руки своего священника, або редакціи „Свободы“, котры звольте намъ тѣ жертвы ласкаво переслати. Не водказуйте намъ своей помочи, а Всевышній Вамъ тое сторичею воддасть. Коля намъ Г. Божъ позволилъ дождатись своего священника, тогы за всѣхъ жертвоватѣль въ водправлятьсѣ будутъ рокъ-рѣчно богослуженя.

Всѣ. Отцѣвъ Духовныхъ въ Америкѣ просімо умилно збирати въ своихъ церквахъ жертвы на тую цѣль и намъ ихъ переслати. За ту прислугу, а такожъ и за все ленту складаете вже напередъ сердлечну подяку и молимо для Васъ ласки и благословеня Божого.

Роздѣле, дня 25. Февраля 1901
Иванъ Ванна, Василь Вубнякъ, начальникъ громады, заступ. начальникъ,
Микола Драгичъ,
Йосифъ Тыляевскій, Василь Ваносъ, комитетовы.

Derby, Conn. 9. мая 1901.

Вчера розпочали робѣтничѣ въонной фабрики Alling-a стрійкѣ. Надъ 200 двѣдчатъ застѣняли роботу длитого, что обижено имъ платню о 10 процентъ тому шару мѣсяци въ назидъ. Задля переговоровъ робѣтничѣ зъ компанією стрійкѣ неразъ не розпочавъ ся. Однако коля компанія деякихъ старыхъ робѣтничѣ выдала, а на ихъ мѣсце приняла новыхъ, то и прочы перестали робити.

Рано, въ полудне и въ вечеръ, коли новы робѣтничѣ ишли до працѣ або вертали зъ работы, стрійкуючы двѣдчата гонили за ними, кричали „скеб“ и трубили въ трубки. Кѣлькя двѣдчатъ „скебѣвъ“ потурбовыво; полісменовъ що водпроводжували скебѣвъ домѣвъ, обкидано болотомъ и гнилыми яйцами. Днесъ повторилось те саме, а полиція не чуячись дѣсь сильною, добрала до помочи соломяныхъ полисменовъ, котры сторожатъ коло обѣхъ входѣвъ фабрики.

Войсѣвъ, двѣдчатъ и рѣжного цѣкавого народу збираеть така кула, что стрійкѣ выгледае болыній, якъ дѣйсно есть. Деякы бойсы помагють двѣдчатамъ стрійкуючимъ гонити, бити и зневажати скебѣвъ. Черезъ те зневажено кѣлькя особѣ, что хотѣли стати въ оборонѣ двѣдчатъ-скебѣвъ, бо Америкѣ все водноситъ ся зъ поваженемъ для женщины. Пару аренговыво.

Скебѣвъ достарчили Итальянки, Польки и шару нашихъ, але нашы скоро змѣркували положене и не пошли до работы такы по полудни первого дня. Оденъ лѣтъ, де меншали Итальянки-скебы, бомбардовано камѣнемъ, а зъ вѣконъ почали стрѣляти, але безъ шкоды. Одна Итальянка вытягнула ножъ и сѣмъ водтрезвила юрбу, что хотѣла еѣ оббити. Не вартъ бути скебѣмъ!

Компанія оправдае свой поступокъ публично въ мѣсцевой газетѣ, кажучи: что мусѣла знизити платню, бо цѣна товару спала — и каже, что замкне шапу на якійсь часъ, сли бѣ се мало потребвати довше.

Ethelbert, Man., Canada.

Друкованный листъ п. Цѣхоцкого зъ Pleasant Home рознѣсь вѣтеръ по цѣлѣй Канадѣ. И менѣ такожъ пошло си кѣлькя примѣрныковъ того письма. Цѣкаво однако знати, хто се писавъ: кѣ дѣйсно писавъ се п. Цѣхоцкій и давъ надрукувати своимъ коштомъ, чи може якій агентъ зробить собѣ „фонѣ“ зъ п. Цѣхоцкого, чи може п. Цѣхоцкій на просьбу Кальсберга, котрого такъ захвалюе въ своемъ посланію, дѣвъ ся намовити и за Юдифъ грѣшъ продавать свою совѣсть и наисавъ такы дурнищѣ? На всякій способъ п. Цѣхоцкій повиненъ выдумачити ся зъ того и, если се вѣнъ самъ написавъ, водкликать тое, а если хтось другой уживъ его имени для своей цѣли, то повиненъ того доходити. Я знаю людей, котры суть въ змовѣ зъ агентами въ Гамбургѣ або Роттердамѣ, котры за якусь марну дурничку, на пр. гармошкѣ або скрипки и т. п. рѣчи, пипуть до своихъ знакомыхъ въ Галичинѣ, чтобы ѣхали до Канады, бо имъ тутъ дуже добре поводитъ ся и при томъ кажуть имъ ѣхати только на тоу агента, котрый кому за то заплатитъ. Робили се люде темны, котры навѣтъ не знали того, что тымъ роблять велику кривду тымъ, котрыхъ спроваджують. Але на п. Цѣхоцкого нѣчто бы не сподѣвавъ ся сего.

Пов. Ив. Савчукъ нарѣкае въ своей дописи на Англичѣвъ, что тѣ другы Русинѣвъ гѣршъ галицкихъ жидѣвъ, что избивали водъ нѣхто не може взяти. Чоловѣкъ такъ и робить: найшовъ фарму, поклавъ будо, нѣкому нѣчо не сказавъ анѣ не оплативъ, жѣнку лививъ въ коморнѣмъ, и самъ пошовъ до работы и доперва по кѣлькохъ мѣсяцахъ иде на фарму. Але фарма вже не его. За той часъ хтось инший прійшовъ, заплативъ ту фарму, або замешкавъ на нѣй п фарма пропала. Ходить тогда бѣдачка водъ одного агента до другого, плаче, нарѣкае — по дармо, пропала! Право есть такъ: каждый хто найде соѣтъ, працуювавъ, зарабатывъ грошей.

Такъ сѣно продати не можна, только уживати для своей худобы. Отже если Англичѣ заплатитъ за сѣно, а Русины выйшли и покосили, то Англичѣ мавъ право забрати собѣ тое сѣно, а если Англичѣ не мавъ заплаченого сѣна на той фармѣ, то Русины повинны были жадайти водъ него поквитованя зъ офісу и якъ переконали ся, что вѣнъ не мавъ заплаченого сѣна, то Англичѣ не мавъ права забирати имъ сѣна.

Що до податковѣ, то такы выимкового права для Русинѣвъ нема. До трехъ лѣтъ податку державного, посяла права, нема ся платити. Де есть школа, то каждый муситъ платити податокъ шкѣльный хочъ бы и первого року. Податокъ платитъ ся водъ маетку рухомого и нерухомого. Если маетѣкъ не переносить сумы \$1000.00, то податокъ есть рѣвный, а если хто мае вже болѣе маетку якъ на \$1000.00, то той платитъ вже болышій податокъ. Однако може бути и въ томъ опуканство: одного можуть отакувати болѣе, якъ дѣйсно его маетокъ выносить, а другого менше. Но сего повинны пильновати нашы люде и не дати ся натягати Англичамъ. Фарма, котра выдае 2000 бушлѣвъ збѣжа не може бути ровно откасувана зъ фармою Русина, на котрой крѣмъ корчѣвъ нема нѣчтого. Окрѣмъ того Англичѣ на такой фармѣ муситъ мати машины, конѣ, худобу г пр., а Русинѣвъ бѣда не оденъ немае и одной коровы. Дятого если где на котрой кольеюи Англичѣ роблять надужитя зъ Русинами, то тѣ повинны зѣйти ся, порадити и запротестувати противъ надужитя. Дятого конче цѣлѣбно есть, чтобы Русины на кождой кольеюи мали свою читальню, де бы ся сходили читати книжки и газеты и говорили о бѣжучихъ справахъ. Если мы не будемъ организувати ся, брати ся до просвѣты, закладати читальни, политичныя клубы, закладати свои громадскы народныя торговлѣ, чтобы насъ Англичѣ не адирали — то не только Англичѣ, але навѣтъ Индіане будутъ ся зъ насъ смѣяти и насъ вызы скувати. Намъ треба старати ся мати свою газету, котра бы заступала нашы интересы и зъ котрой могли бы мы де что пожиточного навчитись*).

Нашъ народъ богато терпитъ черезъ незане права. Прим. прѣде чоловікъ зъ Галичины тай зразъ иде глядати фармы. Кривнй або знакомы чи незнакомы кажуть ему, чтобы собѣ знайшовъ фарму, побудувавъ яку такую хату и не потрѣбуе оплаувати, анѣ вѣдѣ мелдувати ся, бо якъ етъ хата на фармѣ, то вже еѣ нѣхто не може взяти. Чоловѣкъ такъ и робить: найшовъ фарму, поклавъ будо, нѣкому нѣчо не сказавъ анѣ не оплативъ, жѣнку лививъ въ коморнѣмъ, и самъ пошовъ до работы и доперва по кѣлькохъ мѣсяцахъ иде на фарму. Але фарма вже не его. За той часъ хтось инший прійшовъ, заплативъ ту фарму, або замешкавъ на нѣй п фарма пропала. Ходить тогда бѣдачка водъ одного агента до другого, плаче, нарѣкае — по дармо, пропала! Право есть такъ: каждый хто найде соѣтъ, працуювавъ, зарабатывъ грошей.

Василь: — Христосъ воскресъ! Гриць: — Га, га, га, что я бачу? Кумъ Василь? Воистинну — воистинну воскресъ! А вы звѣдликъ взяли ся и де обертались черезъ цѣлькы 3 тиждѣ? Говорѣтъ: Пропали были наче вошь мѣжь цаганями — тай анѣ рушь воддукувати... Василь: — Я бувъ въ работѣ, працуювавъ, зарабатывъ грошей. Гриць: — И певно вже половину зъ нахъ пропалъ. Га?

бѣ фарму, повиненъ найперше пойти до land office и запытати ся, чи та фарма есть до брѣня и чи можна еѣ оплатити. Если фарма есть вольна, то треба еѣ разарезъ оплатити (\$10.00) або ити и замешкати на нѣй, а въ офісѣ замелдувати, что тамъ на той-то фармѣ мешкае.

Въ такомъ разѣ другій вже не може оплатити фармы, бо при оплачуваню каждый муситъ присягати, что на той фармѣ нѣхто не мешкае. Если же хто оплатитъ фарму, то до 6 мѣсяцѣвъ не потрѣбуе ити мешкати на фарму, а по 6 мѣсяцахъ повиненъ ити мешкати, бо въ противномъ разѣ другій може ему водобрести. Если же не може ще ити на фарму и по 6 мѣсяцахъ, то повиненъ написати просьбу до Отавы, чтобы ему продужили терминъ на довнній часъ, а зъ водтѣмъ его повѣдомлять, чи ему продужать або нѣ.

Все дало бы ся зробити, но до сего треба разумныхъ интелігентныхъ людей, щирыхъ робѣтничѣвъ, котры бы освѣдомлявали народъ. Такихъ людей я разумѣю такъ свѣтскихъ якъ и духовныхъ. Свѣтскыи могли бы достати посады учительскы, закладати крамницѣ, брати ся до бизнесу, а духовны окрѣмъ хрещеня, вѣнчаня и др. церковныхъ обрядѣвъ мали бы ще досить работы коло просвѣщеня народа. Але ту треба людей вытревальныхъ, чтобы не бояли ся морозу, не хрувѣвъ, котры бы згинали каркѣ передъ всякимъ панкомъ, а за тое побирали бѣ добру пенсію, а водтѣмъ робили рѣжнй чудацкыя плыны, чтобы вывести народъ зъ неволѣ и впаковать его ще въ горшчу. Таки нанки лѣпше най собѣ сидѣть въ галицкихъ штаерамтахъ и цѣлуютъ руки жидѣвскимъ писарчукѣмъ.

По нашой колывшій розойшла ся чутка, что зъ Галичины выбирае ся ажъ 50 попѣвъ до Канады (страх!). Однако я сему не вѣрю, бо мы писали до митрополита ще въ Сѣчн с. р. и просили, чтобы намъ приславе только одного попа, але до сего часу не маемо навѣтъ водповѣди. Видко, что о. Поливка нагнавъ своего галицкимъ попомъ стѣху багрянцую въ газетахъ прѣ Канаду, тай тѣ боятъ ся ѣхати, чтобы к-трый, борони Боже, носа не водморозивъ. А оно такъ страшно не есть. Кулявыи побъ такожъ бѣло расы чоловікъ, але вѣнъ ще до сего часу не замерзъ, а ѣздитъ и въ зимѣ по рускихъ колывшяхъ, хреститъ, вѣнчае, сновѣдае — ну и долларки збирае и Русинѣвъ царствомъ небеснымъ потѣшае.

Мих. Фекула.

Кумъ Гриць и Василь.

Василь: — Христосъ воскресъ! Гриць: — Га, га, га, что я бачу? Кумъ Василь? Воистинну — воистинну воскресъ! А вы звѣдликъ взяли ся и де обертались черезъ цѣлькы 3 тиждѣ? Говорѣтъ: Пропали были наче вошь мѣжь цаганями — тай анѣ рушь воддукувати... Василь: — Я бувъ въ работѣ, працуювавъ, зарабатывъ грошей. Гриць: — И певно вже половину зъ нахъ пропалъ. Га?

Вас.: — Нї, кум'яку, не було часу, не то ходити по готелях, але павіть і газети прочитати. Приходжу тому до нас, зпочитись, що нового чувати.

Гр.: — За три тиждї назбирало ся мною новинь і вы збирав менї колонок вь голову.

Вас.: — Чому? Гр.: — Бо не знаю вѣдѣ чого зачати.

Вас.: — Зачинайте вѣдѣ Адама и Бвы (по старо-руски), а говорѣть головно щось зь нашого, зь американо руского жита-бутя и зь жита робѣтничого.

Гр.: — Найважнїйша по вина зь нашого жита е ся, що дня 30. с. м. вѣдбуде ся з'їздъ наших патріотѣвъ-священникѣвъ и представитѣлѣвъ церковныхъ громадъ вь Шамокинѣ, Па.

Вас.: — Такъ? Вь якѣй цѣли? Гр.: — Тамъ будуть радити надѣ добромъ нашихъ церковъ и всѣхъ Русинѣвъ вь Америцѣ. Головно ходити о положене твердшихъ подвалинъ подѣ нашу церковно-народну організацію.

Вас.: — О, то вартало-бъ и намъ взяти вь томъ участь. Гр.: — Не вартало-бъ, але треба конечно похвати. Се важнїй и пекучїй справы для насъ всѣхъ. Кромѣ того можна тамъ буде й забавитись знаменито.

Вас.: — То поѣдемо — лишь кобы грошей роздобути. Гр.: — Здало бы ся було похвати намъ дня 5. с. м. й до Питсбургъ, Па.

Вас.: — Чого? Гр.: — Последнїми часами починають американскїй робѣтнички нарозумлювати ся: проявляе ся мѣжь ними якїсь живїйшїй рухъ, слѣдно охоту до борбы зь капитализмомъ. Окрѣмъ безчисленныхъ страйковъ, котрї теперь встрясають Америку, зачинають они думати надѣ наибѣльшими своими ворогами — тростами.

Вас.: — Нехай имъ Богъ помагае, а мы за ихъ поводжене ходѣмъ кинути (выцїти) по однѣй. Гр.: — Або лїше йдѣмъ до бучера зѣйти по куснички мѣаса...

Вас.: — Нї, такъ не добре, бо по мѣсѣ однако схоже ся пити... (Вѣдоходять смѣючись).

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотачї приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касїера: Alex Shlanta, Postmaster, MAYFIELD, PA., Lack Co.

Справозданє касове „Р. Н. Союза“ за мѣсяць апрѣль 1901 року.

Table with 3 columns: Name, Address, Amount. Lists donors like Ansonia, Conn. Братство св. Петра и Павла \$47.55, Auburn, N. Y. Br. св. О. Николая 6.35, Belle Vernon, Pa. Br. Пр. Богородицѣ 29.90, Buffalo, N. Y. Br. св. Іоана Хрестителя 18.00, Breslau, Pa. Br. св. Андрея (за мѣрець и апрѣль) 28.52, Charleroi, Pa. Br. Сошест. св. Духа 20.10, Carbondale, Pa. Br. св. Василїя 34.65, Edwardsdale, Pa. Члены 4.20, Eleonora, Pa. Br. св. Арх. Михайла 25.35, Glen Lyon, Pa. Br. св. Петра и Павла (за мѣрець) 17.05, Homestead, Pa. Br. св. Арх. Мих. 9.31, Irwin, Pa. Br. св. Мих. Арх. 6.24, Jessup, Pa. Br. св. Петра и Павла 15.25, Lancaster, N. Y. Ив. Максимїя 6.55, Lansford, Pa. Br. Пр. Богородицѣ 133.85, McAdoo, Pa. Br. Покр. Пр. Богородицѣ 65.89, Mayfield, Pa. Br. св. Кирилл и Методїя 32.40, Br. св. Іоана Хр. 69.05, M. P. H. C. 36.23, Mt. Carmel, Pa. Br. св. Димитрїя 29.45, Br. св. Петра и Павла 34.95, Old Forge, Pa. Br. св. О. Николая 4.86, M. P. H. C. (фѣбр. и мар.) 12.18, Olyphant, Pa. Br. св. Іоана Хр. 104.29, Pittsburg, Pa. Br. св. О. Николая 206.55, Priceburg, Pa. Br. св. Василїя Вел. 36.55, Rendharu, Pa. Члены 4.20, Rhone, Pa. Br. св. Сїрса 14.21, Sayre, Pa. Br. Благовѣщеня Пр. Бог. 10.15, Scottdale, Pa. Br. св. Іоана Хр. 8.32, Shamokin, Pa. Br. св. Писїфа 12.33, Br. св. Кпр. и Мет. 127.71, Shenandoah, Pa. Br. св. Арх. Мих. 30.16, St. Clair, Pa. Br. Пр. Богор. 29.44, St. Louis, Mo. Br. св. Арх. Мих. 43.18, Trauger, Pa. Br. св. Петра и Павла 23.15, Br. св. Іоана Хрестителя 25.05, Troy, N. Y. Br. св. О. Николая (мѣрець) 16.60, (апрѣль) 17.15, Waterbury Conn. M. P. H. C. (за мар. и апр.) 17.15, Whitney, Pa. Br. Трѣхъ Святителєй 13.77, Yonkers, N. Y. M. P. H. C. 25.00, Northampton, Pa. Br. Пр. Богородицѣ 105.15, Passaic, N. J. Br. св. О. Николая 17.18, Jersey City, N. J. Br. св. Петра и Павла (мѣрець) 98.65, McKees Rocks, Pa. Т. Бибей 2.10, Mahanoy Plane, Pa. Члены 7.23, Разомъ: \$1705.70

Станъ касы „Союза“ вь днѣмъ 30. апрѣля с. р. такїй: Было вь касѣ \$10653.82, За апрѣль прїшло 1705.70, Всего доходу вь апрѣль было \$12359.52, Рохѣдъ вь апрѣль 882.13, Остае вь касѣ \$11477.39, Зъ того депозитѣвъ \$1463.54, Фондъ желѣзный 7724.88, Фондъ розпорядимый \$2288.97

Рѣчний мїтингъ урядникѣвъ „Р. Н. Союза“ вѣдбудєсь дня 11. юнїя б. р. вь Buffalo, N. Y.

Д. Пирць, секретарь

НОВИНКИ.

Дѣстанє безплатну пораду. Кождїй, хто має яку справу до суду вь старѣмъ краю, и валише до головного уряду Руско Народного Еміграціонного Дому вь Амерїцѣ на адресу: Rev. N. Pironovsky, 76 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J. Руско-Народ. Еміграціонный Домъ має своего руского адвоката вь краю.

Другїй великїй пікнїкъ вь память посвяченя церковї св. Арх. Михайла вѣдбуде ся 30. мѣя с. р. вь Yonkers, N. Y. Вѣбратетва и знакомыхъ запрошуе до численноу участи — церковный комїтетъ.

Тройла до студнїй кинула цїгане вь селѣ Купольна недалеко Будапешту, на Угорїцинѣ, щоби помстити ся на мешканцяхъ села, котрї казали ихъ арентувати за крадѣжь. Ажъ 15 особѣ згинуло вѣдъ затреноу воды, а жандармерїя, котра пустила ся на злогѣвъ за злочинцями, найшла ще при нихъ цѣлу фляцину стрихвїни.

Вь 1900 р. було вь Австрїи 479 монастырѣвъ мужескихъ, 1440 жєвськихъ и 30 тысячъ католицкихъ поповѣвъ.

И увѣдомлять секретара подѣ адресою:

D. D. Ruzicz, 10 Вых 355, OLYPHANT, PA., Lack Co. Хто бы бувъ покривденный вѣдъ котрого зь урядникѣвъ „Союза“, нехай пише до предѣдателя: REV. A. BONCHREYSKY, 10 May str. Ansonia, Conn.

Вь статї „Не смѣмъ братїя“ говорїли мы лишь цю вызыскъ рускихъ дѣвчѣтъ денками польскими в жидѣвскими агентами, що тримають, такъ званїй, емплоумент offices. Про вызыскъ Русинѣвъ черезъ Поляковъ тутъ вь Сїол. Державнїхъ мы не говорили, бо вѣдносини тутешнїй вѣдмнїй вѣдъ старокраевыхъ, тай Русины не такїй глупїй. Мы не бачимо жадноу звязї мѣжь тою статєю а питебургскимъ зѣздомъ. Що-жъ до ненависти вглядомъ Поляковъ, котра поєла думки „G. P.“ находитъ ся вь крови редактора „Свободы“, то мы про се нѣчого не знаємо. Се хибань якїсь доси не выслѣдженнїй bacillus. Мы радїли бь ред. „G. P.“ студїювати сю справу докладнїше, бо се може принести ему славу не лишь на поли польской журналистики, але и польской бактериологїи...

Огонь вь великѣй рѣзници Armour & Co. вь Chicago, Ill., що выбухъ тамъ минушого тїждня, зробивъ на 100 тысячъ долларѣвъ шкоды. Згорѣло мѣжь иншихъ и 1800 штукъ худобы.

Передъ карнымъ трибуналомъ стане сими днями вь Бруксели бельгїйска королева за позбавлене жита чоловіка. Стало ся то вь слѣдуючїй способъ: Королева вѣхала одного вечера до театру и щоби не свої знитись, казала вознаковѣ зъ цѣлой силы гнати конѣвъ. Возникъ на такїй розказъ стрѣлою иерелѣтѣвъ улїцями мѣста и переѣхавъ одного чоловіка, котрїй вь колька годнївъ померъ вѣдъ того. Прокураторїя подала вознїка до суду и той бѣдняга бувъ бы засудженнїй на тяжку кару, якъ бы не соціалїсты. Они почали доводити, що ту вина королеви, не вознїка — тай нарѣбили такого крику, що судъ бувъ змушеннїй покласти й королеву вь станъ обжалованя. Будемо чути, хто зѣстане засудженнїй.

„Pittsburgskij Gazette“ до вѣдомств.

Вь статї „Не смѣмъ братїя“ говорїли мы лишь цю вызыскъ рускихъ дѣвчѣтъ денками польскими в жидѣвскими агентами, що тримають, такъ званїй, емплоумент offices. Про вызыскъ Русинѣвъ черезъ Поляковъ тутъ вь Сїол. Державнїхъ мы не говорили, бо вѣдносини тутешнїй вѣдмнїй вѣдъ старокраевыхъ, тай Русины не такїй глупїй. Мы не бачимо жадноу звязї мѣжь тою статєю а питебургскимъ зѣздомъ. Що-жъ до ненависти вглядомъ Поляковъ, котра поєла думки „G. P.“ находитъ ся вь крови редактора „Свободы“, то мы про се нѣчого не знаємо. Се хибань якїсь доси не выслѣдженнїй bacillus. Мы радїли бь ред. „G. P.“ студїювати сю справу докладнїше, бо се може принести ему славу не лишь на поли польской журналистики, але и польской бактериологїи...

Огонь вь великѣй рѣзници Armour & Co. вь Chicago, Ill., що выбухъ тамъ минушого тїждня, зробивъ на 100 тысячъ долларѣвъ шкоды. Згорѣло мѣжь иншихъ и 1800 штукъ худобы.

Передъ карнымъ трибуналомъ стане сими днями вь Бруксели бельгїйска королева за позбавлене жита чоловіка. Стало ся то вь слѣдуючїй способъ: Королева вѣхала одного вечера до театру и щоби не свої знитись, казала вознаковѣ зъ цѣлой силы гнати конѣвъ. Возникъ на такїй розказъ стрѣлою иерелѣтѣвъ улїцями мѣста и переѣхавъ одного чоловіка, котрїй вь колька годнївъ померъ вѣдъ того. Прокураторїя подала вознїка до суду и той бѣдняга бувъ бы засудженнїй на тяжку кару, якъ бы не соціалїсты. Они почали доводити, що ту вина королеви, не вознїка — тай нарѣбили такого крику, що судъ бувъ змушеннїй покласти й королеву вь станъ обжалованя. Будемо чути, хто зѣстане засудженнїй.

Вечерокъ.

Дня 30. лат. Мѣя 1901 (Decoratıon Day) вѣдбуде ся вь Шамокинѣ, Па. заходомъ тов. им. Т. Шевченка вечерокъ музыкально-декламаторскїй вь память 40-ыхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка, нашого поэта кобзаря.

Програма.

- 1) Вступне слово выголосить голова тов. М. Колѣдѣвъ. 2) „Завѣщанє“, слова Т. Шевченка, музыка Е. Вербикого на 8 голосѣвъ вь супровѣдѣ фортепїану, вѣдѣвѣе мїшнїннїй хоръ. 3) Вѣдчїтъ о Тарасѣ — о. А. Бончевскїй. 4) „У Петровку“, слова Д. Млаки, музыка Иа. Воробєвича, вѣдѣвѣе хоръ. 5) Декламация „У пѣрвельку у святую“ Т. Шевченка, вѣдѣвѣе Мария Мурда. 6) Variations Concertantes pour le piano sur le motif national russe „Соловей мой соловей“ composed par Joseph Witwicki — вѣдѣвѣе п. Галл Константиневнѣ. 7) Сольо „Kathelen Marvin“ ирландска балада, вь супровѣдѣ фортепїану, вѣдѣвѣе по авїянкѣ Антонїя Лучковецъ. 8) „Первїй акордъ душъ“, В. Матюка, вѣдѣвѣе хоръ. 9) Сольо „Цвѣтла дробїна“, В. Матюка, вь супровѣдѣ фортеп. вѣдѣе Мар. Мурда.

- Часть II. 1) „Кѣнчатъ ся день“ зъ Пѣдфрїанъ, В. Матюка, на 8 голосѣвъ зъ фортепїаномъ, вѣдѣвѣе хоръ. 2) Декламация „Швачка“ Т. Шевченка, вѣдѣе Антонїя Лучковецъ. 3) Сольо скрипки вѣдѣе фортепїаномъ — Михайла и Галл Константиневнѣ. 4) „Якъ быль знала“ слова Д. Млаки, муз. Иа. Воробєвича, вѣдѣвѣе хоръ. 5) Fantasia Brillante sur la Sonnapmbula opera de pour piano par J. Leybuck — вѣдѣвѣе п. Галл Константиневнѣ. 6) Декламация „Поворотъ майнера на родину“ Гр. Гр., вѣдѣе Анна Мурда. 7) „До Руса“ М. Колко, вѣдѣе хоръ. 8) „Miss Virginia“ сольо зъ фортепїаномъ, вѣдѣе М. Константиневнѣ. 9) „Ще не умерла Украина“, вѣдѣе хоръ.

Початокъ точно о 7 год. вечеромъ. Цѣна тїкету 25 цнт.; для дѣтѣвъ вѣтулѣ вольнїй. — Того-жъ самого дня вѣдбуде ся вь церкви Бого-служене на интєнцію тов. им. Шевченка и навахїди за душу Тараса о год. 1/29 рано.

Запрашаємо всѣхъ американо рускихъ Русинѣвъ на се свято и сподѣємо ся, що хто має искорку любви до своєи невьки Руса, Украиня и еѣ найлїпшого сына спѣвака, той певно прїйде на сей вечерокъ, а мы прїймемо его зъ отвергнїми руками и щирьми сердцемъ. Комїтетъ вечерногоу.

— Хто знае, где обертають ся Петро Мирдалакъ, Иванъ Ренчковскїй и Мак. Пуховскїй, нехай довесе до редакциї „Свободы“.

ПОЯРМАКУВАВ!

Росповідок. Написав для „Свободы“ Олександр Катренко. (Дальше.)

Ну що було Львѣи Сїчєви казати, що робити? Круть верть, а треба було йому згожувати ся, ще и дїкувати цїганови за його буцїм-то добродїйство. Вѣддавъ Ля Сїчъ свою кобилу за 60 рублѣвъ. Повѣвъ Ля Сїчъ тоді цїган до своего стоїлища и показав йому там того обїяного коня. Подивив ся Ля Сїчъ и справдї кїнь, зновъ таки якъ на погляд, дуже гарнїй. Всѣмъ вївъ взявъ: и тїломъ доладнїй, и ростомъ величєнскїй, и груднїва вь його широка, и ногы зовсїмъ гарнї, не клишаногїй и не каплаухїй вївъ. На мастъ-же, то мїластїй той кїнь був, ще и зъ чорною полосою аж по всѣй спинѣ вїдъ гривы до хвоста. Саме така мастъ Львѣи Сїчу и подобала ся. Худоватимъ буцїмъ той кїнь троха здавав ся, але цїганъ казавъ:

— Що то вїкъ худїй, то те вївъ у мене троха зазїженнїй! Якъ-же постоїть вївъ у вас, походите ви за нимъ по господарькому, добре його погодуете и сїнцемъ и овсїцемъ, то й ось зъ його кїнь який буде! Ви и не вїзнаете його тоді! 300 рублѣвъ йому буде тоді цїна! Берїть, користайте ся зъ моеї доброти, та зъ вашого щастя! И зъ тими словами цїган повѣвъ у полу, та и протягуе до Львѣи Сїча, так и тїкае йому до рукъ.

— Берїть! Прїйнявъ Ля Сїчъ того повѣда. Взявъ вївъ його и собѣ вь полу и подякувавъ ще цїганови. Додавъ Ля Сїчъ и додачї 20 рублѣвъ, та и повѣвъ тоді своего нового ще коня до повозки дядька Селяфонта. Привязавъ Ля Сїчъ и цюго коня до тїєй-жъ повозки, обїйшовъ вївъ його зъ усѣхъ боківъ пильно обглянувъ вївъ його ще разъ, та трохи и заспокоїв ся. „Нї, нічого! Хочъ вївъ вже и дорогенько менї коштуе, але нічого. И справдї, вѣдѣвѣе ся трохи, то стане зъ його такїй кїнь, що не соромъ менї зъ нимъ буде, що и на селѣ вї въ кого такого нема!“ Погадавъ собѣ Ля Сїчъ и навѣтъ ажъ усмїхнувъ ся. „Малувато вь мене зостало ся грошенятъ, 10 рублѣвъ всего зостало ся на брѣвчю и зброю, але та дарма! Заборюю у кого небудь скїльки треба буде. Селяфонту дасть, а потїмъ и вїдамъ.“ И зъ тїмъ Ля Сїчъ поворухивъ сїнцє на повозцї передъ пїкою своего коня и дивить ся, якъ то вївъ їсти ме. Але гємонскїй кїнь уткнувъ морду вь сїно, поворухивъ, поворухивъ те сїно губами, набравъ знехота його и вь рот,

та и викнувъ, не пожувавши. Разъ вївъ так и вдругє и втрєта, а далѣ то покинувъ вже и зовсїмъ їсти, одвернувъ ся, похнюпивъ голову, розвїсивъ вуха, заплѣчювъ очї и стоїть немѣвъ зовсїмъ хворїй. „Що-жъ це таке зъ нимъ?! Чого це вївъ такий?!“ Нове боляче питанє заворухило ся у Ля Сїча. Коли тутъ зновъ ще одинъ цїган, третїй по рядю, де и не взявъ ся, якъ буцїмъ земля репула и вївъ виплигнувъ, та:

— А що, пане, не їсть? Не їсть, то и не їсти ме! Бо хїба-жъ можемо йому сїно їсти, коли вївъ безъ языка зовсїмъ? Подивїть ся бо йому вь ротъ! Та йому вже давно хворостоє языка вѣдїдено! Тому-то вївъ такий и худїй, що не може вже нічого їсти.

— Ватечку! Голубчїчку, та невже-жъ! Ажъ несамовито вже скрикнувъ Ля Сїчъ, та до рота своего коня так и метнувъ ся. Всунувъ вївъ йому туди свої пальцї, ловивъ, ловивъ ними того його языка там, та нїякъ и не вїймавъ нічого, бо-жъ и справдї у мїшастого языка не було и зовсїмъ.

— Господї! що-жъ менї теперъ робити? Та мерщїй до коня вївъ, та вѣдїзуйвати, а цїган той:

— А куди його хочете вести, пане? — Поведа його до того цїгана, який менї його надївавъ. Нехай вївъ вїдъ мене його собѣ назадъ вїзьме! — Еге-ге-ге! Пїзно, пане, спохватили ся! Того цїгана вже и сьлїдъ простїгъ! Вївъ вже веретъ зъ 10 и вѣдъ ярмарку вѣдїхавъ. Вївъ уже да-а-вно подавъ ся кудись навтїкача вѣдъ вас.

— Оце такъ-такъ! — Та ви, пане, вь роспачъ не вѣдайте ся! Ми ще, коли схочете, дїло зъ вами поправимо троха. Давайте мїнати ся ось на мою! Дасте троха додачї, то я и помїню, далєбїгъ помїню. Я вашимъ безъязыкимъ кого небудь може ще обдурю иь сьгодні. Подивїть ся-бо на мою кобилу! Кобила бойка. Господарьска кобила! Во-на хочъ и не така показна на погляд, якъ вашъ безъязыкїй, але хїба вамъ треба дивити ся на неї? Аби-бъ возила! А ця возити ме! Це така кобила, що еї хочъ до плуга, хочъ у борону, хочъ й у брїчку, то укуди вона буде на своему мїсцї!

Поглянувъ Ля Сїчъ на кобилчїну, що цїган державъ еї у рукахъ на поводї и побачивъ звичайну селянську, мужїцкѣву шкапу, та й годї! Але ту-жъ мить погадавъ вївъ: „а що жъ його робити? Краще вже хочъ яка небудь нехай буде, та здоровенька, нїжъ хочъ й отъ таке одабрало, якъ оце, та що зъ його? Зъ голоду-жъ здохне! Бороншо хїба водою розмїшувати, та тїмъ його поїти? Отъ нехай йому!“

— Ну, давай, цїгане, мїнати ся! — Давай, пане! — Якъ-же будемо мїнати ся? Нумо, такъ ба так! — Е, нї, пане, то дурнїця! Такъ на такъ не можно. Моя-жъ кобила, якъ сьлїдъ у всемоу, а вашъ кїнь що? Вашъ то собачє мясѣ зъ його, та бїльше и нічого! Ви подивїть ся краще, що це вь мене за кобила! Адже самї бачите, що за неї кождїй дасть 60, а то и 70, а то и 80 рублѣвъ, а що вже 50, то и казати нічого! Отъ що! Дасте придачї, то и будете мати путящу кобилу, а нї, то якъ знаете!

— Скїльки-жъ тобї придачї дати? — Скїльки? Це такъ, що жалїючи васъ тїльки, 25 рублѣвъ дасте, та й годї! — I-i-i-i! Голубчїчку мїй! У мене такихъ и грошей нема! Прїзнати ся тїльки и зальшило ся вь мене, що 10 рублѣвъ!

— Еге-ге! Мало, пане, мало! По цюму не будемо сватами! Зъ такими грїшми не будете ви мати такої кобилы, якъ оця! И радїй би я, та нічого не поробишь! Продайте!

И зъ тїмъ гємонскїй цїганъ потягъ свою кобилу за сѣбою. Одїйшовши-жъ вже и геть-геть, повернувъ ся вївъ, та и каже до Львѣи Сїча:

— Отъ цїганови бїда, пане! — Яка? — А зъ гїєю, якъ у мене, цїганськомъ вѣдаю! Жити вже я на сьвітї не можу, щѣбъ не мїнати ся. Отъ и зъ вами хотївъ не помїнати ся, такъ не можу-жъ, не втерплю! Кортить такъ, що надалї и вѣдалити ся вѣдъ вас, якъ отъ одїйшовъ бувъ, не можу. Здасть ся не помїнати ся, то й умру. Нехай вже мое пропаде! Давайте мїнати ся! Давайте вашї 10 рублѣвъ и те собачє мясѣ и берїть собѣ на щастє мое добре, оцю кобилу! — Помїняли ся вони. (Дальше буде).

Вь лѣсахъ Ассїнобїи*).

— СМІЖЪ ЗАПРАШАЄМО членѣвъ комїтету тов. „Р. Н. Домъ Емігр. вь Амерїцѣ“ на звычайне засѣданє, котрѣ вѣдбуде ся вь джерзонскѣй школѣ (200 Wagon St.) о год. 5-їй по полуднї дня 19. Мѣя по посвяченю каменя угольного нѣдѣвѣ руску церковъ.

ПОРЯДОКЪ ЗАСѢДАНЯ.

- 1. Справозданє секретара и касїера за днѣ 19. мѣя 1901. 2. Вѣдбѣръ агента еміграціонного, отворєне товариштвоу, пролая шифартъ, шьсылки и вымѣвы грошей, и т. в. „Смѣлоу-ментъ“ офїсу. 3. Названє зносїть зъ однимъ нѣ-порскїмъ домоу еміграціоннымъ такъ довог, доки нашъ домоу не вїбїде вь жїтє. 4. Внесєнє членѣвъ и помагающєхъ помєнїшихъ справъ.

Комїтетъ тов. „Р. Н. Домъ Емігр.“

Посвяченє

каменя угольного нѣдѣвѣ руску гр. кат. церковъ вь Джерзонї Сїтѣ, Н. Дж. вѣдбуде ся вь недѣлю дня 19. лат. мая 1901 р. На се церковно-народное торжество запрашаємо всѣхъ нашїхъ рускїхъ братства и прочахъ Русинѣвъ американо рускихъ.

* Ассїнобїа — канадїйска провинция. Рада церковна.

ВСЯЧИНА.

МАЛЫЙ ОБРАЗОКЪ ЛЮДСКОМ ПУЖ- ДЫ ВЪ НЮ ЙОРКУ.

Хто хоче побачити, якъ многі люде въ такъ великомъ мѣстѣ якъ Нью Йоркъ, бѣдують и нужду терпятъ, нехай не жаде часу и загляне до першого-льшого Pawnshop-у (заставничего дому) прим. подъ 3-ма кулями на доль мѣста, а страшный видъ покаже ся ему. Тамъ zobачитъ жену, що остаете своемъ грате принесла заставити, абы за тѣ грошѣ увольнити своего мужа зъ «египетской неволи», замкнутого до аршту за пьянство. Тамъ zobачишь, якъ неодиень робѣтничѣ заставляе молодь и сокиру, чтобы за то купити хлѣба згодилѣлымъ дѣтямъ. Тамъ подыбешъ и зюдыя, що перазъ зъ бѣды и голоду вьзявъ ся до крадежи, и украдену рѣчь заставляе. Неразъ мати заставляе свой шлюбный перстень, колеску, убрание, серветы, чтобы ратовати дѣтой водъ голоду. Хто має гроши серця, той не годенъ довго придывляти ся той нуждѣ, и мимохотъ поде ему слеза зъ очей и чимскорше водѣйде, чтобы не мучити ся тамъ сумнымъ видомъ. Звычайно въ поне- дѣлокъ наибольше заставляють рѣчей, бо доперва въ субботу «пейда» (выплата робѣтничѣ) а черезъ тыждень треба жити а ту перазъ не стане гроша вже въ недѣлю, то заплатитъ до стору, то «ренгъ», то справитъ убрание дѣтямъ, то заплатитъ до юниа, а за решту ликуе собѣ бѣдный робѣтничѣ двѣ чарки виски, тай вже по нейдѣ. А ты жоне жѣй цѣлый тыждень духомъ Божимъ и грязи ся, абы выживити себе и численну родану. Не було бы только злочинствѣ, збѣсути, крадежей, розбѣвъ, мордерствѣ, самоубийствѣ, пьянства, арештованъ, процесѣвъ, слабостей, и такъ великою смертльности, якъ бы робѣтничѣ мали лучшей зарѣбокъ, якъ бы коротше працювали, абы могли добре водночати, а при томъ и учати ся, и больше приваати ся до своего дому и родины; якъ бы богачѣ меньше людей высасали та чтобы больше дбали о долю робѣтничѣвъ! Але нема надѣи на лучше дѣти, доки вѣсь робѣтничѣ не злучатъ ся разомъ въ одинъ трѣсть противъ бѣлоновыхъ трѣстѣвъ колькохъ богачѣвъ, а тогда наступитъ лучшей часи!

Николай Подгорейцѣй.

— Чи знаете, що жєбрати не вѣдно? — пыгае строго поважный судѣя.

— Зпая — подпѣвдае оскарженый. — Але я немаю работы и по могу еѣ знайти. Я голодный и немаю що ѣсти. Вы заказуете менѣ жєбрати. Що-жъ маю почати? Крадѣжь справедливо взборонена. Вашъ законъ недоволяе менѣ наложити руку на себе самого, чтобы зрѣбити конецъ тому нужденному житю. Не могу жити и не могу вмрати, чтобы не нарушивъ вашего права. Скажѣте, будьте ласкавы, що менѣ робити?

Людске чутє зворушило сердце старого судѣя, на лице выступила слеза, а на оцѣ показалася слеза; вѣнь увольнивъ оскарженого.

Чи вѣдучувъ сей мѣромѣрѣсправедливости въ той хвили ту величану пропасть, яка дѣлать правду водъ права? А може водпѣвдѣ оскарженого высѣтвила ему, якъ мало стоить въ звязѣ зъ дѣйностию пануюче право, яке дуже часто звертаеця противъ тыхъ, котрыхъ властиво повинно боронити?

Читайте!

Потребуемо 1000 Русинѣвъ, котры цєне берутъ „Свободу“, чтобы еѣ читали и зъ горы на рѣкъ, за неи заплатили!

Лишь 2 доллара.

Хто цєне не бравъ „Свободы“, а пришле намъ найдальше до першого августа 1901 р. два доллара и фотографію свою, своей жены, дитины, або яку иншу, тому будемо посылать „Свободу“ черезъ цѣлый рокъ, а кромѣ сего дамо ему

ЗОВСѢМЪ ЗА ДАРМО прекрасну брошкуну, въ золоченой оправѣ (дивнѣ образокъ).

на котрой буде вымалюванна та особа, котрой фотографію намъ пришлете. Таку брошкуну (пѣнь, ботонъ) можуть носити жены и дѣвчата подѣ шпєю, а мущины на ковтѣ, або камизельцѣ.

Присылайте грошѣ и фотографію сейчасъ, бо такой дарунокъ будемо давати только до 1-го августа сего року. Хто не хоче або не має свои фотографіи, тому можемо на жадає послати образокъ нашихъ великихъ людей: Шевченка, Хмельницкого и другихъ.

*) Агентъ „Свободы“ вамъ покаже какъ еѣ выгладѣе.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА И ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN

А. Горбаль, предѣя.; Ф. Студентъ, заст. предѣя.; Д. Вацько, секретарь; Вох 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбаль, заст. секретарь; А. Подбережиякъ, касиеръ; К. Горбаль заст. кас.; Д. Шкуретъ капитанъ; Т. Чертокъ оп. хористъ; въ Ansonia, Яцко Качмаръ оп. хористъ въ Derby, Д. Сидорѣвъ дѣрникъ.

Урядѣ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛИ ВЪ SCRANTON, PA.

Демко Лешко предѣяатель, М. М. Ютасъ записникъ, Стеф. Масляръ касиеръ, Семанъ Чинакъ контролъ рѣ, Андр. Вилляцкѣй секретаръ. Листы адресовати до секретаря А. Вилляцко, Warren St. No 8

УРИДИНИКЪ БРАТСТВА Св. ЮАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUER, PA.

Ив. Фариякъ, предѣяатель; Ал. Семанчикъ, мѣтопред.; Т. Гривна, секретарь; М. Берекцѣй, касиеръ; контролъеры Д. Гривко и М. Ющакъ; дѣрникъ Пор. Подольскъ. Мѣтинги водбувають ся кожду другу недѣлю по першѣмъ въ гала церковѣ.

Братство св. Петра и Павла въ Trauer, Pa.

Иванъ Черныкъ, предѣяатель; Мейсѣй Сидорѣвъ, мѣто-пред.; Иванъ Гарный, секретарь; Вох 7, Trauer, Pa.; Аладаръ Кужденѣй, записникъ; Петро Бавньовскѣй касиеръ.

Урядѣ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рѣкъ 1901:

О Варуха предѣяатель, И. Щеленцѣй заступникъ, Вартъ Дурилякъ с секретарь. Титъ Дубецъ заступникъ, Анд. Драгилъ касиеръ, А. Телѣкъ заступникъ, С. Радко контролъеръ; овѣкунъ х рихъ: Аф. Дубинскѣй, Иванъ Слякъ, И. Павелчакъ, А. Сивикъ, С. Скириваъ дѣрникъ, Д. Федѣвъ заступникъ, Г. Микулякъ капитанъ.

»ПРАВДА« И »ПРАВО«.

Одного чоловіка, що не мавъ работы арештовали за се, що публично просивъ о милостыню. Слѣдующого дня покидали его передъ судѣю.

Вр. св. О. Николаи въ Troy, N. Y.

Предѣяатель Пав. Гонимскѣй, заступникъ Анд. Косицкѣй, секретарь С. Фрицъ, заст. секретарь Мик. Вискукъ, касиеръ Петро Ронимскѣй, заст. кас. Пет. Вабикъ, контролъеры Фил. Гира, Ст. Ронимскѣй, Ив. Славикъ, Секретарь „Сомма“ Петро Ронимскѣй.

Урядѣ братства Трѣхъ Святителѣвъ въ Whitley, Pa.

Ив. Солншикъ предѣяатель, Ив. Визанъ заступникъ, Спир. Гуринъ касиеръ, П. Зовада секретарь, Анд. Ширѣкъ касиеръ, Ос. Давричко овѣкунъ хористъ, Вас. Креть дѣрникъ Мѣтинги водбувають ся кожду першѣ недѣлю по 15-мѣ. Заложено 21-го февраля 1900.

Чи вы братя все цѣ ходите по жидѣвскихъ бучернѣхъ и тропте ся ихъ мясомъ? Вже часъ такъ покинути, часъ змѣнитъ и затямити собѣ, що два наши патриоты

M. PAWLISHAK & M. KISIELEWSKI

отворили нову руску бучерню на Race Str., Olyphant, Pa.

Въ нихъ съ знаменитѣ мясо, а такє смачно, но вѣстє и вальцѣ обалюють! Вероятно зайдѣте, сирѣбуйте, а переконаетесь сами.

ВЪ ГОТЕЛЮ GUS MILLER

716 Carson Str.

доставешъ всегда велику склянку свѣжого пива, добру перекуску, найлѣпшу палюкуну

S. S. Pittsburg, Pa.

ЮРКО ЦѢЦЮРА

River St. — OLYPHANT, Pa.

Має готель — свѣжѣй трукни, добрый цѣгара. У него можна такожѣ достати смачну перекуску и переночувати.

МАС И КОПѢ; може ти повезти где хочешъ: на хрестины, на весѣля, або перемувовати.

Щобъ за мною довго не шукали, проте людою до вѣдомости менѣмъ прѣятелямъ и знакомимъ, що и переловивъ ся водъ Редипского дѣна и маю теперь готель на Market Str.

ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ, готельничѣй въ Mt. Carmel, Pa.

Columbia Brewing Co.

Найлѣпше пиво, вайс-биръ, портеръ и ейль. У насѣ роблять лишь тѣ, що належать до юниа.

Офисъ: 110 South Main Str. SHENANDOAH, PA.

P. V. OBIECUNAS, 1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Має банкъ, заложений въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельныя линіи дуже таю.

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ или малый яку небудѣ потребу въ Нью-Йорку, чи въ оклицы, повиненъ вступити до того готеля, бо тутъ достаете извѣдворивъ и найтаншѣй напитки всякого рода и поараду, де найлучше купити шифкарты.

Гей Русинъ! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купити? Она леде просто до

Юрія Хиляка въ OLYPHANT, PA.

Въ его невно добре знаете. Въ него знайдете однокѣй, найдешевшѣй, найлучшѣй и наймѣдлѣйшѣй стѣрѣ зъ убраниями. Купите добре шифкарты и скоро и безопасно поїде вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вѣнь мае нѣ найпараднѣйшѣй салунъ въ мѣстѣ подѣ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рѣднѣнѣ бабки на весѣлю.

С. М. HATHAWAY, агентъ водъ огневою асекураціейной компаніи.

Коллектуе таковы грошѣ за рѣнтъ. Має два дома до рѣнту на Race Str., три дома на продажѣ на Hill Str., дома до меншани або на продажѣ на Blakely, Olyphant, Pa. Цѣна дуже низька.

CHRISTIAN SCHMIDT, 203 W. Coal Str. Shenandoah, Pa. СЛУЖИСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ

Я утримуемъ на складѣ найлѣпшѣй напитки, якъ темперіейной соду, джиндѣр-ейль, сиспиреа, пиво въ бутелькахъ, бѣле и червоне, вайс-биръ и портеръ.

Ану салунцѣ спробуйте, а переконаетесь!

Михайло Бюсакъ, 311 E. 10th St. NEW YORK CITY.

Що вы не чуете?

Мы выпытали новый способъ, котрымъ лѣчио всѣхъ глухихъ людей, кромѣ тѣхъ, що родились таковы и шумъ въ лѣловѣ водѣ рау. Порада за дармо. Можно выльзти отъ дома за тѣмъ группѣ.

Dr. DALTON'S AURAL INSTITUTE, 596 LaSalle Ave., CHICAGO, ILL.

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ въ Америцѣ РОССІЙСКІЙ СОРТОВАННЫЙ — ЧАЙ — ...подѣ назвою... **САМОВАРЪ.**

Сирѣбуйте ся а просто черезъ Сибирь и пролазе только въ рѣтовыхъ запломбованныхъ гавкахъ для охоронныя бѣдѣ доброго чаю — средѣ фальшплатномъ або продажею не стоичихъ ничого мѣшаннѣмъ.

Чай розсылемо по цѣлѣй Америцѣ, если хто прилазе десету часть цѣны на задатокъ въ степѣхъ (почтѣвыхъ маркахъ) а решту заплавитъ при получении пакунка С. О. Д. Цѣна 60 цѣт., \$1. \$1.50 \$2.20 за фунтъ.

Чай въ паккахъ ¼, ½ и одно-фунтовыхъ.

На пересылку почтою просимо всегда долучити 10 центѣвъ болѣе за каждый фунтъ.

RUSSIAN BAZAAR 311 E. 10th St. NEW YORK CITY.

Що вы не чуете?

Мы выпытали новый способъ, котрымъ лѣчио всѣхъ глухихъ людей, кромѣ тѣхъ, що родились таковы и шумъ въ лѣловѣ водѣ рау. Порада за дармо. Можно выльзти отъ дома за тѣмъ группѣ.

Dr. DALTON'S AURAL INSTITUTE, 596 LaSalle Ave., CHICAGO, ILL.

Ва-а-а, а се що?

Въ Нью-Йорку вырабляють Русины дуже добры а тапѣ юниой сигара. Русины и всѣ рускѣ бизнесмены замовляють у своего, а не жидѣвске драгѣ, що ничого не варта. Пишѣть на адресу: **John Parylak & Co** 406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS

promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks, etc." Patent terms free offered to inventors. **PATENT LAWYERS OF 20 YEARS' PRACTICE** 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Social justice. Fairly service. Moderate charges.

Write to **C. A. SNOW & CO.** PATENT LAWYERS, Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

В. J. Keogh.

Продає всякѣй напитки темперіейной, вайс-биръ и селцеръ.

СПЕЦІАЛЬНІЙ ОРДЕРЪ НА БАЛЪ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГІЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

Великій компанічний стѣрѣ Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ — **Shamokin, Pa.** 327 Shamokin st.

Найлѣпшѣй русекій компанічний стѣрѣ въ Америцѣ. Заложений цѣ въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшений и на новѣ уриджений. Новый дѣмъ великій, красеный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компаніячнѣ работа. — Всѣ роззумы Русины належатъ до той компаніи, куцують зѣ своего власного стѣру значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає стѣру сумою \$2000.

Заряджає нимъ: **Теодоръ Федѣко**

Великій компанічний стѣрѣ Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ — **Shamokin, Pa.** 327 Shamokin st.

Найлѣпшѣй русекій компанічний стѣрѣ въ Америцѣ. Заложений цѣ въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшений и на новѣ уриджений. Новый дѣмъ великій, красеный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компаніячнѣ работа. — Всѣ роззумы Русины належатъ до той компаніи, куцують зѣ своего власного стѣру значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає стѣру сумою \$2000.

Заряджає нимъ: **Теодоръ Федѣко**

Великій компанічний стѣрѣ Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ — **Shamokin, Pa.** 327 Shamokin st.

Найлѣпшѣй русекій компанічний стѣрѣ въ Америцѣ. Заложений цѣ въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшений и на новѣ уриджений. Новый дѣмъ великій, красеный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компаніячнѣ работа. — Всѣ роззумы Русины належатъ до той компаніи, куцують зѣ своего власного стѣру значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає стѣру сумою \$2000.

Заряджає нимъ: **Теодоръ Федѣко**

Великій компанічний стѣрѣ Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ — **Shamokin, Pa.** 327 Shamokin st.

Найлѣпшѣй русекій компанічний стѣрѣ въ Америцѣ. Заложений цѣ въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшений и на новѣ уриджений. Новый дѣмъ великій, красеный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компаніячнѣ работа. — Всѣ роззумы Русины належатъ до той компаніи, куцують зѣ своего власного стѣру значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає стѣру сумою \$2000.

Заряджає нимъ: **Теодоръ Федѣко**

Гаврилъ Малевъ Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки и ликеры найлѣпшого гатунку.

Братя! замовляйте у своего!

THE HOME BREWING CO., Shenandoah, Pa.

Вырабляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейль найлѣпшого гатунку въ стѣйтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держать все чисто. — Услуга добра.

Union Beer. Christian Schmidt, президентъ, W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Юліявъ Копыстянскіи (Julian Kopyscianski) 424 Shamokin str. ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салунъ русекій. — Найлучшѣй напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалы, цѣгара дуже добры.

Спѣшѣть Братя Русины до своего братчика Юлька.

O. Murdza & Bros 46. Second st. MT. CARMEL, PA. O. МУРДЗА И БРАТЪ.

Стѣрѣ заосмотреный найлучшими товарами, спроважываемыми выросъ зъ першорядныхъ складѣвъ. Живить вѣнь майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продає такожѣ майнерекѣй одежѣ и посылаетъ грошѣ до старого краю тако, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI ПРІДПІЕМЦЯ ПОХОРОНѠВЪ.

Вынаймає такожѣ „кѣрича“ на похоронѣ, хрестины и весѣля по дужѣ низькихъ цѣнахъ.

PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA

Одєнь зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПѠСОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѠШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то вишого вже не хочѣти.

Голова водѣ него пѣколи не болитъ, бо естѣ здорѣе и подвиже.

НЕ ТРЕБА ЕГѠ ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТИ.

E. ROBINSON'S SONS, LAGER BEER BREWERY, 435 to 455 N. 7-th Str. SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова. JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРѢ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякѣй потрѣбнѣй рѣчь до житя, якъ такожѣ можна кушити убрания майнерекѣй и звичный. Посылає такожѣ грошѣ до всѣхъ чистей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не водѣ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas 421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтня практика дала ему способность стати добрымъ лѣкарѣмъ. Лѣчить успешно всякого рода хоробы. Має такожѣ свою власну антику, въ котрой вырабляють ся дуже добры и помѣщныя лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлѣй оклицы знають добре Шлупаса.

T. TALPASZ ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАНЪ РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

Готельничѣй 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалекъ русекой плєбани.

Добрый вечеръ дружо мой! — Добрый вечеръ, свѣтѣ! А куда такъ свѣшѣте? — До Талпаша, братѣ!

Шо за Талпаша? Задки вѣзѣ? — Та-жъ кранѣ нашъ милый! — У него всѣ Русины! — Покрыляють салунъ!

— Шо за брильядъ я пиво тамъ! — Обходѣтѣ ся файно! — Обслужує якъ братамъ! — Таньо надвѣчаймо!

MAШЪ КНИЖКИ ДО ОШРАВЫ? CONDRAZ LOTZ.

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. оправає книжки всякого рода, х-чѣ бы якъ розтрѣсенъ. Такожѣ робить книжки для братствѣ, церквѣ, бизнесменѣвъ и т. д. За работу гарантує.

РЕСТАВРАЦІЯ И КЛВЯРНЯ. * TROMETER'S * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.

напротив National Bank. Свѣдана. Обѣды, Вечерѣ

Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячѣй якъ и зямѣй перекуску. Потравы прилагодженъ на европейскѣй способѣ, дуже смачно. Услуга солидна. Окренѣй комнаты для роднѣвъ. Найлучшѣй вина, пива, ликеры, горѣвки и всѣ можливѣй напитки. Цѣна дуже мала.

РУССКІЙ КРАВЕЦЪ. ВЪ Шамокинѣ, Па. мешкає русекій кравецъ **ПЕТРО КУЗМИЧЪ,** 146 Lincoln str.

Робить вѣнь всѣлякѣ убрания мужекѣй склявно и дешевѣ.

Хто у него „чювѣть“ убрание, пѣколи того не пожалує.

Dr. F. J. Meek Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ. Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ-славяннѣвъ на цѣлѣ мѣсто. Лѣчать всякѣй недугѣ со вѣстѣно и въ короткомъ часѣ. Особенно неарѣваншѣй лѣкарѣ въ сирѣвахъ, положничѣхъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручаємо сего знаменитого доктора пашимъ Русанамъ.

Юрко А Прокоповичъ, погребникъ, готельничѣй, и Livery Stable. — Гали на мѣтинѣ и забавѣ, — 201 Jones Str., OLYPHANT, PA.